

Robinson®

vychází pod záštitou

 unicef

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Činy organizace UNICEF podporuje nespočet lidí na celém světě. Mezi nimi je i nemálo těch, které známe z televize a novin, z kultury či sportu. Opět jsme proto jeden z nejnovějších příkladů vybrali ze stránek www.unicef.cz:

NEW YORK, 20. září 2011 – Světová tenisová šampionka Serena Williams přijala jmenování mezinárodní vyslankyně dobré vůle UNICEF.

Serena Williams je jednou z nejlepších hráček profesionálního tenisu všech dob, na světových kurtech dominuje již desítky let. Je světově proslulá svojí silou a šikovností na kurtech, ale neméně významné – byť méně známé – jsou také její snahy pomáhat lidem, kteří zaujímají v jejím životě stejně důležité místo jako tenis.

Do „rodiny“ UNICEF ji uvítal výkonný ředitel světového UNICEF Anthony Lake 20. září 2011 v New Yorku při příležitosti konání 2. Sociálního summitu.

Připojte se k Sereně

„Serena Williams je nejen světovou šampionkou v tenise, ale je zrovna tak šampionkou pro děti – vášnivou zastánkyní práv každého dítěte na vzdělání,“ řekl Anthony Lake při příležitosti jejího jmenování. „Jsme rádi, že se Serena jako nejnovější vyslanec dobré vůle připojila k úsilí UNICEF, a těšíme se na naši společnou práci ve prospěch dětí.“

Serena Williams se poprvé zapojila do činnosti UNICEF v roce 2006, kdy při své první cestě do Afriky navštívila zdravotnické projekty UNICEF v Ghaně. Připojila se k týmu dobrovolných zdravotníků, kteří v rámci doposud největší očkovací kampaně na africkém kontinentě očkovali děti proti šesti smrtelným nemocem a distribuovali při té příležitosti do komunit také moskytiéry na ochranu dětí proti malárii.

Serena se v roli vyslance dobré vůle UNICEF zaměřil především na podporu vzdělávacích projektů UNICEF s cílem poskytnout prostřednictvím iniciativ Školy pro Afriku a Školy pro Asii kvalitní vzdělání i těm nejvíce znevýhodněným dětem. „Věřím, že všechny děti si zaslouží mít šanci změnit svůj život,“ řekla při příležitosti svého jmenování. „Jsem odhodlána pomáhat UNICEF při zajišťování projektů zaměřených na kvalitní vzdělání dětí, které jim pomohou vytvářet lepší budoucnost pro ně samotné, pro jejich rodiny i komunity.“

Nově jmenovaná vyslankyně dobré vůle UNICEF je jednou z nejdominantnějších postav současného světového tenisu – k dnešnímu dni je vítězkou celkem 13 grandslamových turnajů (Australian Open: 2003, 2005, 2007, 2009, 2010; French Open: 2002; Wimbledon: 2002, 2003, 2009, 2010; US Open: 1999, 2002, 2008) a získala 2 zlaté olympijské medaile (2000 a 2008).

Přijetím jmenování vyslankyně dobré vůle UNICEF se připojila na seznam slavných světových ambasadorů UNICEF minulosti i současnosti, mezi které patřili a patří Danny Kaye, Audrey Hepburn, Sir Peter Ustinov, Harry Belafonte, Mia Farrow, Susan Sarandon, David Beckham, Orlando Bloom, Shakira a mnoho dalších.

pokračování na str. 4

Tak nám zase začala škola a s ubývajícím sluníčkem a krátkými se dny přibývá učení, povinností a starostí.

Hlava je nejlepší

Pro některé je škola úplnou novinkou – tím máme na mysli prvňáčky, kteří poprvé usedli do školních lavic a s napětím a dychtivostí očekávají, co jim tato nová povinnost přinese. Zatím ještě netuší, zda budou mezi premianty, nebo zda budou s učením pracně válčit. Když se to tak vezme, vlastně objevují i sami sebe – odhalují své schopnosti, možnosti a talenty. Začleňují do svého života celou spoustu novinek, o kterých neměli dříve ani ponětí, otukávají se navzájem a hledají kamarády, navazují první kontakty s učiteli.

Podobně jsou na tom i ti, kteří přešli ze základní školy na gymnázia, ale na rozdíl od prvňáčků už mají řadu zkušeností a vědí si v mnohých situacích rady. Nejinak je tomu i u těch, kteří se třeba díky stěhování rodiny sžívají s novým prostředím, novou školou, novými spolužáky a kantory. To všechno vyřeší čas.

Mění se ale ledačco i ve školních osnovách, ve výuce, v požadavcích na žáky. Reálně se mluví o zavedení nové formy písma, které by nebylo vysloveně psací, jak jsme doposud zvyklí, ale taky ne úplně tiskací. Ale prý rozhodně snazší. Jak bude vypadat, už jsme viděli třeba v tisku nebo v televizi.

Otázka je, zda bude hezčí. Krasopis se už dávno na našich školách nevyučuje, a tak vlastně ani došavadní psací písmo není zárukou jeho úhlednosti.

Naopak rukopis nejednoho z dospělých připomíná spíš hlavolamové klikyháky. Možná, že nová forma písma poněkud upraví i tyhle úlety. Moje generace přitom vzpomene na své začátky v písankách. Jak se nejdříve močila s čárkami, obloučky a vlnkami, aby je srovnala pěkně v řádkách a nezlomila přitom ostře ořezanou tužku. Teprve po čase bylo žákům umožněno přejít k násadce s perem a k inkoustu. Co jsme se natrápili s rozmazanými písmenky, kaňkami, rozskřípanými pery... A když jsme si prošli touhle strastiplnou zkouškou, slavnostně jsme získali povolení k postupu na další metu – ke psaní plnicím perem, což také nebylo bez zádrhelů. Ale mělo to určitou výhodu – dalo se při nich zmizikovat. Tedy takovou zvláštní vodičkou vymazat napsané. S propisovačkou, která nastoupila až dlouho poté, to už bylo v tomhle směru podstatně horší.

V každém případě doufám, že ruční psaní navzdory revolučním změnám jako předmět z výuky ve školách nezmizí nikdy. I když ho v praktickém životě nahrazují počítače, mobily a jiné technické vymoženosti. Stejně věřím, že je dobré umět počítat z paměti, umět násobilku a dělení a nespolehat jenom na kalkulačku a techniku.

Hlava je přece jen ten nejlepší „kompjútř“!

Hanka Hosnedlová

Tuto obří váčku vyrobili při hodinách výtvarné výchovy žáci ZŠ T. G. Masaryka v Písku - Milan Palán a Viktor Svoboda. Jejich dílko bude zdobit stěnu učebny. Foto a text Mgr. Anna Černá

Dobyli Los Angeles

Na to, jak jsme v porovnání s jinými docela malá zemička, sbíráme úspěchy i na netušených místech. Například na světové olympiádě mladých vědců – Intel ISEF, která se konala v americkém Los Angeles. Mezi projekty 1500 účastníků ze 65 zemí měli čeští studenti 6 železek v ohni, šest vědeckých projektů. A čtyři z nich, za které by se nemuseli stydět ani renomovaní vědci, získaly ocenění. Projekty posuzovaly poroty s 1200 členy, mezi nimiž zasedali i nositelé Nobelovy ceny.

Stříbrnou medaili přivezl Filip Naiser z litomyšlského gymnázia za program umožňující ovládat počítač pouze pohybem očí. Takový program by mohl velice pomoci i postiženým, navíc zařízení v podobě webkamery připevněné k hlavě, třeba ke kšiltové čepici, lze pořídit i poměrně levně. Bronz získala dvojka Marek Kovář a Tomáš Peták z Prahy, rovněž studenti gymnázia. Jejich práce představuje ocel vhodnou pro reaktorové nádoby,

v nichž probíhá štěpná řetězová reakce. Není tedy divu, že obdrželi navíc i zvláštní cenu Společnosti pro experimentální mechaniku. A další zvláštní cena patřila Ericce Gedeonové z Kladna, která objevila nový způsob, jak rozeznat u pacientů astma už v začátku. Díky její studii bude možné vyrobit diagnostické pásky, které z vydechovaného vzduchu zachytí už počáteční stadium této nemoci.

Ani zbývající 3 projekty však nezapadnou. Přenosný rentgen a CT skener v podobě funkčního prototypu představil Tomáš Svoboda, který už je nositelem ceny Česká hlavička. Další studie se zabývala porovnáním mužské plodnosti podle profesí a nechyběl ani návrh na design dětského mobilu.

Roste nám nová vědecká generace, která si rozhodně ani ve světovém měřítku nevede špatně. Možná, že příště se k ní přidáte i vy...

- hh -

DNES ČTĚTE

1.

Vzpomínka na školu
Dobytelé

2.

Znáte jeho obrázky?
Vodní rytíři

3. - 4.

CESTY A SETKÁVÁNÍ
Zlato z Evropy
Prázdninová putování

5.

Pozor, soutěže!
Pochoutka z české kuchyně

6.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Středověká bitva

Kousek dějepisu, kousek fantazie, ale velký kus nadšení – to všechno obnášela středověká bitva, která se odehrála v Borovanech na Českokobulejovicku před začátkem školy.

Kluci a děvčata si vyzkoušeli, jak taková středověká šarvátká zhruba vypadala. Mohli se totiž osobně zapojit do dobývání slaměného hradu Slamburku.

Protože letošní rok byl nazván rokem Rožmberským, i tato nákladná hra vycházela z příběhu takzvaného dělení rúží, coby barevně rozlišených erbovního symbolů. Děti se rozdělily do pěti rytířských skupin, které symbolizovaly někdejší rody Vítkovců. Jejich vůdci se stali nikoliv zástupci šlechtických rodů, ale členové profesionálních historických skupin šermu. Takže první fází bylo rychloškolení, jak zacházet s propůjčenými dřevěnými zbraněmi.

Své schopnosti si kluci a děvčata mohli vyzkoušet v řadě nezvyklých disciplín při hrách, které se rozbíhaly po slavnostním průvodu k hradu Slamburk. Hod oštěpem, šermování, střelba z luku a kuše, ale také z praku nebo útočení s beranidlem či souboje s lepenkovým koněm zaujaly dětské návštěvníky na celé hodiny.

Zjistili třeba, že zacházení s obranným štítem není zase až tak jednoduché, jak na první pohled vypadá. A to se válčilo papírovými koulemi. U trebuchetu zase s hlávkami zelí. Aha, vy nevíte, co to je trebuchet. Tak to bylo nejdokonalejší středověké obléhací zařízení, vlastně taková zdokonalená velká páka. Střílelo se z něho nejčastěji kamením, ale také soudky nebo těly mrtvých zvířat, a to do vzdálenosti až tří set metrů. V Borovanech ale byla k dispozici jen zmenšená maketa s dostřelem desetkrát kratším.

Večerní dobývání Slamburku pak bylo vyvrcholením tohoto jedinečného návratu do středověku a zápalnými šípy byl zapálen nedaleký Sokolův hrádek.

Tuhle lekci dějepisu přítomní jistě nikdy nepomenou a středověk se stane jejich oblíbenou historickou etapou.

- od dop -

zprávy

Mají si kde hrát?

Dobrou zprávou pro chlapce a děvčata z krajského města je to, že se rozšíří jejich teritoria pro trávení volného času. V jihočeské metropoli se totiž počet volně přístupných hřišť zvyšuje hned o tři.

Moderní hřiště u sportovního areálu Meteor zbudované městem by mělo být již v provozu, včetně skluzavky, dětského prolézacího hradu nebo horolezecké stěny. Pro ty větší je pak určeno hřiště budované u Jižní zastávky, kde byla plánována hrazda ve třech výškových úrovních, kladina nebo kyvadlové přehupovadlo. A nezapomnělo se ani na předměstské děti, které by se mohly vyřadit na hřišti U Cihelny v Suchém Vrbném ať již s pérovaďem, nebo pro změnu s prolézacím hradem. Nové vybavení přibývá i na sídlištních hřištích na Májí a na Vltavě. Takže teď už si opravdu mají děti kde hrát, co říkáte?

Čtení nejen na cestu

Možná pravidelně dojíždíte, možná často cestujete a možná, že jen tak náhodou půjdete kolem vlakového nádraží. Ve všech případech mám pro vás jednu novinku. V budově nádraží se zabydlel malý antikvariát s opravdu lidovými cenami.

Najdete zde zajímavé časopisy staršího data, knížky brožované i vázané rozdělené podle žánrů, dokonce i staré klasické gramofonové desky. Báječné je, že si můžete vybírat, jak dlouho chcete – nikdo vás nebude honit. A svou porci písmenek můžete získat už za pouhou pětikorunu.

Malé hrátky se zvířátky

Tak se jmenuje roztomilá obrázková knížka, která je dílem českobudějovické autorky Stanislavy Bumbové a výtvarnice Petry Řezníčkové. Je určena pro nejmenší čtenáře, kteří se už dokážou poprat s písmenky. Jednoduchý a dobře čitelný text psaný velkým písmem je doplňován realistickými obrázky, které nahrazují klíčová slova ve větách. V pestrém sledu básničky střídají bajky, pohádky, vyprávění nebo hádanky, ale nikdy nechybí obrázky. Kluci a holčičky se tak učí poznávat přírodu a její zákonitosti, učí se logickým úvahám a přemýšlení o světě, který teprve krok za krokem objevují.

důležitá čísla

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:
387 313 030
386 355 500

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

KRIZOVÉ A KONTAKTNÍ CENTRUM
ARKÁDA PÍSEK

382 211 300, 382 222 300

KONTAKTNÍ CENTRUM TÁBOR

381 255 999

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson o.s., Rudolfovská 34, České Budějovice
za garance OoZP Magistrátu města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., České Budějovice
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů
publikovaných příspěvků

Tentokrát se zpátky do zahrad dětství vydáme s českobudějovickým malířem Josefem Bruckmüllerem, pro kterého je typická nejen malba a kresba, ale i smaltované obrázky, plastiky či realizace v architektuře.

Ohlédnutí do dětství

Kde jste prožíval dětská léta?

Na českobudějovickém předměstí Čtyři Dvory, kde vlastně žiji dodnes. V době mého dětství ovšem tahle periférie vypadala úplně jinak. Bydleli jsme v Tovární ulici a její okolí skýtalo skutečné eldorádo pro tehdejší kluky. Stará cihelna, louky, les, rybníky... Dnešní výstaviště byly louky porostlé rákosím s potůčky a stokami, taková země nikoho. Takže naše cesta ze školy vedla obvykle tudy a trvala třeba dvě hodiny.

Byl jste spíš samotář, nebo do party?

Byla nás v tom teritoriu celá horda zhruba stejného věku, takže nebyl důvod být osamělý. Samozřejmě samí kluci, ani si nevzpomínám, že by se našich her účastnila nějaká holka.

Na co jste si hrávali?

Ty možnosti byly hodně pestré. Takové ty běžné hry jako na čerťáky a roubáky, na indiány, podnikali jsme výpravy na Švábův hrádek, kam se vozila navážka odpadu, ale i třeba drogistického zboží s prošlou lhůtou. Asi nemusím dodávat, že jsme její obsah občas prozkoumávali. Chodili jsme do lesa na houby – a třebaže se jedné části lesa říkalo U oběšenice a znali jsme ty povídačky okolo ní, vůbec jsme se nebáli. A na ryby, také do cizích zahrad na jablka, třešně a podobně. Tehdejší Zlatá stoka byla čistá a byly v ní nejen ryby, ale i jiní vodní živočichové. A večer nás v ní maminky umyly, když jsme se vrátili z našich výprav špinaví. Chodili jsme se koupat, v zimě bruslit, jezdili jsme na kolech, která jsme si sami montovali a vylepšovali z různých vyhledaných součástí, dělali jsme si v cihelně vlastní cyklistickou plochou dráhu... Domů jsme se vracovali až se setměním.

Koukám, že jste nebyli zrovna neviňátka...

To určitě ne, ale vždycky to byly jen takové běžné klukoviny... Odřená kolena, roztrhané tepláky, rozbitá vitrina v cukrárně U Čápů, kde jsme se s kamarádem Zdeňkem poštuchovali... Měli jsme daleko víc volnosti než dnešní děti, čas po škole patřil nám, měli jsme blízko k přírodě, všechno bylo tak nějak samozřejmější.

A co sport, kultura?

Večer jsme chodili do Sokola, kde nás cvičil Bohouš Jungwirth, v posledních třídách základní školy jsem pak cvičil i na spartakiádu. Jako malý kluk jsem byl párkrát na loutkovém představení, které se hrávalo ve čtyřdvorském kulturním domě, občas v kině, ale to bylo ve městě, takže to nebylo zase tak často. Chodili jsme ale do místní

knihovny, kde nám paní knihovnice vybírala doobrodružené knížky podle našeho gusta.

Vztah ke knihám vám zůstal?

Myslím, že ho podpořil ještě pan učitel Švehla, který nás měl na základce na výtvarnou výchovu. My jsme kreslili, on nám předčítal z jeho oblíbených knížek a my ani nedutali. On byl vůbec takový zvláštní zjev – do školy jezdil starým německým vojenským obojživelným vozidlem, uměl zaujmout a jeho hodiny kreslení jsem doopravdy miloval.

Které předměty patřily mezi neoblíbené?

Třeba matematika a musím se přiznat, že s trojčlenkou bych si neporadil dodnes. Také s gramatikou jsem dost zápasil, ale literaturu jsem měl rád. Samozřejmě, že postupem doby se můj čtenářský vkus změnil. Třeba v době učení, kdy vstoupil do mého života tramping, potom když jsem začal chodit do lidové školy umění...

To bylo kdy...?

To už bylo po vojně, ale dost to pro mne znamenalo. Dodnes vzpomínám na své učitele – tře-

ba Václava Boukala, Milana Peterku... Malování jsem se pak věnoval intenzivně a před devatenácti roky, kdy jsem šel na volnou nohu, už výhradně.

Vyměnili byste své dětství za možnosti, které mají dnešní děti?

To rozhodně ne. Uživali jsme si každého dne, záleželo víc na člověku samotném než na tom, co má kdo na sobě nebo jaké má technické vymoženosti. A nepotřebovali jsme k tomu televizi ani počítače. Ale nevzpomínám si ani, že by byla nějaká šikana. Myslím, že naše dětská léta navzdory všem materiálním nedostatkům, které vnímali spíš rodiče, byla romantičtější, opravdovější a – šťastnější...

Text: Hanka Hosnedlová

Foto: archiv Josef Bruckmüller

I rybníky mají své rytíře

O ochraně životního prostředí a hlubším poznávání přírody bylo už řečeno a napsáno mnohé. Důležité ovšem je také se do potřebných skutků zapojit. A to se víc než úspěšně podařilo žákům z lišovské základní školy.

Už od loňského začátku školního roku totiž pracují na rozsáhlém projektu podporovaném nadací Evropské unie, týkající se kulturně-historického dědictví. Projekt má název Lesní rybníky a zahrnuje mimo jiné výstavbu naučné stezky lokalitou Zadní Klíny právě se soustavou lesních rybníků,

která by připomněla i rybníky dnes již zaniklé. Na akci se vedle žáků od prvních do devátých tříd zapojili i učitelé a také se na ní částečně podílí SOU Lišov.

Součástí projektu byla i výstava na toto téma, která byla přístupná veřejnosti ve Schwarzenberském špitále v Lišově a těšila se slušnému zájmu. Celý projekt pak představila škola také na mezinárodním sympoziu v Praze, věnovaném právě problematice záchraně historického a kulturního dědictví.

- hh -

Proč má vlaštovka vystřižený ocásek

Stalo se to dávno a dávno. Voda se vylila z břehů a zaplavila lesy, louky, pole, celý svět. Lidé i zvířata našli společné útočiště na veliké lodi. Svorně čekali, až voda opadne.

Ale jednoho dne se v boku lodi utvořila díra. Had se nabídl, že díru ucpe vlastním tělem. Ale jeho ochota měla velkou vadu na kráse. Vymínil si, že až někde přistanou, dostane za své nepohodlivé odměnu – tvora s nejsladší krví. Nešťastníka měl vybrat komár.

Když konečně voda opadla, spěchal úslušný komár za hadem. Cestou potkal vlaštovičku Švitorku.

„Prozrad' mi, která krev ti nejvíc chutná?“ vy-zvíдалa.

„Nejsladší a nejchutnější je lidská krev,“ zapíštěl komár. „A teď už nezdržuj, musím to všem povědět.“

Ale vlaštovce bylo člověka líto. Hbitě uštípla komároví jazyk, aby své tajemství nemohl nikomu prozradit. Komár se marně namáhal. Všichni natáhali uši, ale slyšeli jen: „Bzzzzíí! Bzzzzííí!“ Marně si lámali hlavy, co jim chce říct. Necháпали, proč upovídání komár nepromluví.

A tu přiletěla vlaštovka: „Boj se to vyslovit, nechápete? Chce nám naznačit, že nejsladší krev má sám had.“

Had se rozzuřil, vrhl se na vlaštovku, ale hbitěmu ptáčkovi vytrhl jen prostřední pírkou na ocásku.

Od těch dob má člověk rád vlaštovičky s vystřiženým ocáskem, ale hadům se raději vyhýbá.

Z časopisu Tyláček (soutěž literárních talentů):

Tereza Knebllová, tř. 6. A, čestné uznání za prózu ZŠ J. K. Tyla, Písek

HVĚZDA

Noční obloha omámením klesá,
třpyt v jas se prolíná,
tak vysoko a daleko,
přece jenom blízko.
Legenda a báj
bolest v srdci přehlíží.
A hlas je slabý,
samotě ponechán,
a touží jít dál.
Nechci občasné světlo být,
daleko od reality snít.
Chci třpyt a jas v sobě mít
a jednou hvězdou být.

Josef Stiskal, tř. 9. A
ZŠ J. K. Tyla, Písek

Něco pro zasmání

Dva blázni si koupí živého vánočního kapra. Donesou si ho domů a jeden se ptá druhého: „A jak ho vlastně zabijeme?“ Druhý odpoví: „Utopíme ho ve vaně.“

Mladý muž jde na námluvy a otevře mu budoucí tchyně. Vrazí jí kytku se slovy: „Dobrý den, jdu požádat o ruku vaší dcery.“ „Starší, nebo mladší?“ „To jsem nevěděl, že má každou ruku jinak starou!“

Jde blondýnka se psem po ulici, zastaví ji policajt a povídá: „Slečno, váš pes nemá košík!“ „My nejdeme nakupovat.“ „Aha, tak promiňte.“

Inzerát: „Jsem mladý, krásný, bohatý, inteligentní, finančně zajištěný, mám dvě auta, vilu a jachtu. Nikoho nehledám, jen se chlubím...“

Pepík z koupelny: „A jakou košili mi dnes, maminko, dáš?“ „S krátkým rukávem. Proč se ptáš?“ „Jen abych věděl, jak vysoko si umýt ruce.“

Pan učitel vysvětluje rozdíl mezi nehodou a neštěstím. „Může mi někdo z žáků říct nějaký příklad?“ zeptá se žáků. Pepíček se přihlásí: „Prosím, pane učitel, když ztratím žákajdu, je to nehoda, ale když ji tatínek najde, je to neštěstí.“

„Paní, proč poléváte ten počítač vodou?“ „Ále, chci surfovat po internetu.“

Prodávač vychvaluje zboží: „To je prvotřídní počítač. Udělá za vás polovinu práce.“ „Opravdu? Tak mi dejte hned dva!“

„Pepičku, jaké vlasy má tvůj otec?“ „On má jenom hlavu!“

Z časopisu Tyláček ZŠ J. K. Tyla, Písek

MOUDRÁ SLOVA NEUŠKODÍ

Každá z cest, na kterou se vydáváme, má své zákruty, nástrahy, hrboly, vede dolů i nahoru, prostě málokdy je pohodlná a rovná.

Mluvíme teď o cestách skutečných, přírodou, městem, do školy a ze školy, na hřiště i domů.

Ale mluvíme současně i o cestách života, které jsou kolikrát ještě zapeklitější než ty skutečné.

Abychom zdolali jejich překážky, je třeba mít silnou vůli, odhodlání a mnohokrát také někoho vedle sebe, o koho se můžeme opřít a spolehnout se na něj.

O tomto přemýšlel a psal i jeden z nejznámějších starověkých římských filozofů, básníků a politiků - Lucius Annaeus Seneca Mladší, který žil v letech 4 př. n. l. až 65 n. l.

Jeho výrok zní:

„Ze země ke hvězdám nevede vyšlapaná cesta.“

Nenechte si to pro sebe

Bylo by zbytečné říkat, že v každém vydání Robinsona můžete číst řadu zpráv a příběhů, které se týkají různých handicapovaných lidí. Jsou to takové zprávy a příběhy – nebo i obrázky, ilustrace a fotografie – které dokazují, že mnozí z nich se jen tak nepoddají osudu, který jim není příliš nakloněn.

Určitě jste se už s takovými dospělými nebo dětmi setkali, možná, že žijí ve vaší rodině nebo jsou vašimi spolužáky a kamarády. Nebo jsou to vaši zvířecí přátelé, kteří se musejí vyrovnat rovněž s nástrahami života, opuštěností či utrpením.

A nemyslete, že by bylo dobře, abyste nám o nich napsali do Robinsona – a to o lidech i zvířátkách?

Jejich život a jejich každodenní zápasení s handicapem může být inspirací pro někoho, kdo se do podobné situace dostal a neví si s ní rady.

Pomozte mu tím, že budete psát o naději, která má vždycky šanci zvítězit nad nepřízní.

Dvě medaile z Evropy

1. CZP JČ, o. s. – Martin Kukla po příjezdu z Evropských her mládeže.

V Brně dne 30. 6. 2011 začaly soutěže v atletických disciplínách mladých handicapovaných sportovců Evropy. Z 1. Centra zdravotně postižených jižních Čech, o. s. v Českých Budějovicích odjel Českou republiku reprezentovat Martin Kukla. V hodu oštěpem vybojoval zlatou medaili a ve vrhu koulí přidal ještě bronz. Tento velmi talentovaný sportovec si úspěch zasloužil, neboť se pravidelně věnuje sportovní přípravě od svých sedmi let pod vedením trenéra Jiřího Smékala v českobudějovickém centru pro handicapované sportovce.

Z výsledků:

Hod oštěpem

1. místo: Martin Kukla – 36,18 m (Č. Budějovice)
2. místo: Jöesaar Egert – 34,15 m (Estonsko)
3. místo: Radosz Piotr – 28,37 m (Polsko)

Vrh koulí

1. místo: Glab Michal – 9,44 m (kat. F36, Polsko);
2. místo: Dundzys Donatas – 10,36 m (kat. F37, Litva)
3. místo: Martin Kukla – 9,55 m (kat. F37, Č. Budějovice).

Poznámka: Glab Michal zvítězil, i když Martin hodil dál, protože má větší zdravotní handicap.

DOBŘÉ ZPRÁVY

Handicapovaná hřiště

Po pevně stanovených pravidlech pro vybavení a provoz dětských hřišť volají jak rodiče, tak zástupci České obchodní inspekce. Ti totiž při nedávné kontrole po celé republice zjistili, že čtvrtina z kontrolovaných hřišť neodpovídá stanoveným bezpečnostním normám. Pětadvacet míst z 95, tedy téměř čtvrtina. A bohužel, nepřijemný je i fakt, že Jihočeský kraj společně s Moravskoslezským a Olomouckým jsou na tom nejhůře. Plná polovina z prohlížených dětských hřišť nevyhovovala požadavkům. A to se týká nejen výstavby a zařízení těchto míst pro děti, ale i jejich údržby. Doufejme, že další kontroly prováděné na podzim a v zimě dopadnou lépe. Vždyť je to v zájmu nás všech.

Světový den charity

Světový humanitární den, vyhlášený Organizací spojených národů, sice připadá už na 19. srpen, ale charitativní činnost v žádném případě není omezená jediným datem. Probíhá vlastně neustále. Tento srpnový den však vyjadřuje uznání všem lidem, kteří se na humanitární pomoci a dalších podobných aktivitách jakkoliv podílejí. Pracují na zlepšení kvality života pro lidi zasažené nějakou přírodní katastrofou, válkou apod. Ale je i poctou těm, kteří během této práce přišli o život.

Právě humanitární pracovníci se snaží, aby všichni, kteří zažili nějakou tragickou událost anebo potřebují okamžitou záchranu, tuto pomoc skutečně obdrželi. Každou chvíli slyšíme ve zprávách o nějaké přírodní katastrofě, při níž přicházejí lidé o své přibytky, nezřídka i o život. Takových míst jsou desítky a utrpení se týká milionů lidí. Především v zemích a oblastech, které patří mezi nejchudší. A tady je třeba spousty pomocných rukou i spousty prostředků.

Zejména na místa zasažená přírodními živly nebo válkou míří pomoc, kterou už více než desetiletí poskytují Charita z naší republiky. Jenom za loňský rok činila konkrétní pomoc do postižených oblastí Haiti, Mongolska, Pákistánu nebo Etiopie víc než deset milionů korun. A to je jen část z poskytované pomoci diecézními charitami. V záberu jejich zájmu jsou i jiná místa, například hladovějící Somálsko, oběti povodní anebo třeba osiřelé děti.

Světový humanitární den tohle všechno připomíná i těm, kteří dosud stáli stranou, ale měl by být i poděkováním pro ty, kteří takovému poslání zasvětili život nebo přiložili ruku k dílu. Možná, že příští rok mezi ně budete patřit i vy, co říkáte?

Zvítězit sám nad sebou

Skoro každý den se setkáváte s důkazy, co všechno zmůže pevná vůle a úsilí. Jistě znáte některé fyzicky handicapované sportovce, kteří překonali nejen své zdravé spoluobčany, ale především sami sebe. A v tom je právě ona obrovská porce vůle a vytrvalosti.

Jedním z nich je například Miroslav Motejík ze Strakonice. Před šesti lety, tehdy mu bylo pouhých třicet, ho srazilo auto. Nehoda se na něm podepsala spoustou komplikovaných zranění. Po téměř dvou desítkách operací mu kromě jizev a potíží zůstala levá noha bez vlády. Po třech letech přistoupil na její amputaci pod kolenem. Tím ale tenhle příběh zdaleka nekončí.

Přes veškerý handicap se zapojil do triatlonové soutěže fyzické náročnosti s názvem Doksyman, což je vlastně odnož známějšího závodu Iroman, ale se zhruba polovičními nároky. I tak to představuje uplatvat trasu dlouhou 1,9 km, na kole ujet 90 km a uběhnout 21 km.

A jak vše dopadlo? Miroslav Motejík s amputovanou nohou porazil v těchto disciplínách i některé zcela zdravé sportovce. Na stupních vítězů sice nestanul, ale nad nepřízní osudu vyhrál. Ze 158

účastníků se umístil na 133. pozici A neztrácí ani humor. Jak uvedl pro tisk, zatímco ostatní borci při závodu měnili boty, on měnil protězy. A plány má také velkolepé, nejenže buduje rodinný život, ale chystá se i na další sportovní výzvy včetně maratónu. Fandit mu samozřejmě budou nejen Jihočeši!

Jak vyburcovat ostatní

Nečum blbě! Takhle neuvěřitelně se jmenoval hudební festival na pomoc handicapovaným, který se konal v září na českobudějovickém stadionu Na Sádkách. Hrubá forma festivalového titulu měla nejen vzbudit pozornost veřejnosti, ale zároveň jí dát také návod, jak jen nestát a nekoukat, ale i pomáhat. Jak žít nejen vedle postižených, ale přímo s nimi, naučit se je chápat, a když je potřeba, pomoci.

Ve festivalovém programu figurovala například poprocková skupina Ready Kirken, dále Jerusalem, gothicrocková formace Stocker, kapela bezKofeinu a další hudební uskupení, jakož i Téměř divadelní společnost. Výtěžek ze vstupného byl určen na pomoc centřům pro postižené Arpida a Kaňka.

Zásilka pro Rumunsko

Srpen byl nejen obdobím prázdnin, ale také měsícem, v němž byla vypravena zásilka humanitární pomoci do Rumunska. Tuto akci zajišťovala, a nikoliv poprvé, Diecézní charita v Českých Budějovicích. Zásilka obsahovala náklad potravin, obuvi, a dokonce i brýlí, získaných díky pomoci lidí, kteří se do této sbírky zapojili. Nepochybně mezi dárci byly i děti, které mají vždycky srdce dokořán.

Zní to cizokrajně

Rotary klub – zní to sice dost cizokrajně, ale přesto funguje nejen po celém světě, ale i v Českých Budějovicích. Jeho začátky spadají ještě do první republiky – vznikl totiž už v roce 1927 a od samého začátku byl zaměřen především na pomoc potřebným. Dvakrát za dobu svého trvání musel přerušit svou činnost – poprvé to bylo v době německé okupace v letech 1939 až 1945 a podruhé v době komunistického režimu, od roku 1948 do roku 1989.

Obnoven byl hned v roce 1990 a vytýčil si tři hlavní směry své působnosti. Pomoc handicapovaným, podpora mládeže a aktuální pomoc lidem postiženým přírodní či jinou katastrofou. Jeho konkrétní materiální pomoc můžeme vystopovat například v Arpidě, českobudějovickém centru pro osoby se zdravotním postižením, nebo v 1. centru zdravotně postižených v jižních Čechách, ale i na řadě dalších míst, dokonce i mimo území republiky.

Spolupracuje s Rotary kluby z Rakouska, Německa, Anglie, ale třeba i z Kalifornie, a to nejen při pomoci handicapovaným spoluobčanům, ale i při podpoře vzdělání mládeže.

Na základě celosvětově zpracovaného programu byly pro téměř stovku středoškolských zorganizovány jednorocní výměnné pobyty v zahraničí a zhruba stejnému počtu zahraničních studentů bylo umožněno studium a pobyt v jihočeské metropoli. Před devíti roky mimo jiné vypomohli Českobudějovičtí argentinskému Rotary klubu se zajištěním inzulinu pro nemocné cukrovkou, kterého se tam v době finanční krize zoufale nedostávalo. Klub se zapojil rovněž do pomoci obětem povodní u nás, přírodních katastrof v různých zemích, prostě všude tam, kde je třeba.

Postupem času vznikaly Rotary kluby i v jiných městech na jihu Čech a jejich cíle jsou obdobné. Vždyť míst a osob, které potřebují pomoc a podporu, je pořád víc než dost.

Trocha radosti pro sirotky z Běloruska

Dovedete si představit, že byste zůstali sami – bez tatínka a bez maminky? Asi jen velice těžko. Ale jsou země, kde jsou takových dětí stovky, ba tisíce. Jednou z nich je například Bělorusko.

Jak lze takovým dětem pomoci? Jednou z možností je adopce na dálku, kterou zajišťuje mimo jiné také českobudějovická diecézní charita. Do tohoto projektu se zapojila už řada jihočeských rodičů. Možná jsou mezi nimi i ti vaši. A pokud ne, třeba se na vaši přímluvu k této konkrétní pomoci skutečně potřebným také připojí.

Z finančních prostředků díky projektu Adopce na dálku se už více než stovce běloruských sirotek platí například různé kroužky a volnočasové aktivity. Letos, bohužel, do tohoto programu nepatřil prázdninový pobyt těchto dětí na jihu Čech, jako tomu bylo v minulosti. Ale všichni okolo se již těší, že příští rok během prázdnin se kluci a holčičky z Běloruska na jih Čech zase podívají. Vždyť se jim tady tak líbilo.

Šance pro nové talenty

Na 12. říjen byl plánován finálový koncert II. ročníku pěveckého festivalu pro handicapované talenty, pořádaného obecně prospěšnou společností ProMancus. Uskutečnil se v Olomouci a jeho součástí byla i vernisáž výstavy výtvarných děl od postižených autorů. Tento projekt se jmenuje Nad oblaky a jeho patrony jsou zpěváci Monika Absolonová a Alan Bastien.

Do soutěže, která byla vyhlášená již na jaře, se mohli přihlásit mentálně i fyzicky postižení jakéhokoliv věku, tedy i děti, ale s pěveckým, muzikálním nebo výtvarným talentem. A co se týče hudební části, týkala se nejen sólových zpěváků nebo muzikantů, ale i sborů nebo hudebních těles. A aby to bylo opravdu spravedlivé, byla pěvecká soutěž rozdělena do dvou kategorií – pro děti do 15 let a pro dospělé.

A co všechno bylo ve hře? Možnost vystupovat ve finálové předhlídce v koncertním sále Moravské filharmonie s profesionálním vybavením, zazpívat si před porotou složenou z hvězd našeho hudebního nebe a získat další možnosti v tomto směru včetně systematického rozvíjení talentu.

Jak hubnout v rytmu

Asi vám nesdělím žádnou novinku, když napíšete, že se už i ministerstvo zdravotnictví zabývá otázkou obezity u našich školáků. Ta vlastně také je nemalým handicapem. Ostatně, vidíte to sami, že v řadách vašich spolužáků přibývá chlapců a děvčat s nadváhou. Anebo dokonce sami patříte k této skupině, která to má dvojnásob těžké. Jednak třeba problémy s pohybem, jednak s chováním okolí. Vždyť stačí jen narážka od dětí ve škole, na hřišti, v parku...

Některým musí s nadváhou bojovat ve spolupráci s odborníky, jiní mohou svá nadbytečná kila shodit sami. Třeba cvičením a pohybem. Anebo tancem. Hitem poslední doby je zumba. Tedy tanec, který není náročný na kroky a taneční umění, ale zaručuje aktivní pohyb a snížení váhy. A navíc jej mohou zkusit i ti, kteří kvůli jiným zdravotním omezením třeba nenavštěvují sportovní kluby nebo hodiny tělocviku.

Dokonce na Slovensku hodlají zumbu zařadit také do programu hodin školního tělocviku. A chtějí i zvýšit počet hodin tělocviku v rámci rozvrhu. Líbilo by se vám něco podobného i u nás? Mně tedy rozhodně.

Stránku připravila Hanka Hosnedlová

OSUDY...

Příběhy, které prožíváme, prozařují v jednom okamžiku všechny barvy světa a voní až opojně, aby vše krásné v okamžiku příštím zmizelo a my jsme museli opětně, už pokolikáté, překonávat zlo a hledat nové dobro. A v okamžicích spokojenosti i nepohody vždy hodně pomůže přátelství, láska a vzájemná důvěra. To vše znamená, že se mohu o štěstí podělit a s tím horším se svěřit. Možná, že i dnešní Osudy mnohé napoví, potěší i poukážou na to, že máme v životě vlastním i v životech ostatních neustále hledat to nejlepší.

Dia tábor Štědronín

Občanské sdružení Diacek Písek opět uspořádalo v RS Počta Štědronín letní edukační tábor pro zdravotně postižené děti – diabetiky a celiaky z celé ČR. Zájem byl obrovský, letos přijelo 41 dětí ve věku 6 – 15 let. Kromě obvyklých sportů si mohly vyzkoušet i netradiční disciplíny, plnily různé úkoly, které se započítávaly do táborové hry Cesta kolem světa. Součástí tábora byl výlet parníkem

s návštěvou hradu Zvíkov, horolezecká stěna, návštěva kejkliše s žonglérskou dílnou, opékání vuřtů a nechyběla ani noční hra. Počasí bylo rozmanité, takže program byl nejen na hřišti, v lese a u bazény, ale i v klubovně.

Tento tábor ale není jen o zábavě, ale také o tom, že se děti učí samostatnosti, poznávají blíže úskalí své nemoci, dozvědí se novinky od zástupců různých farmaceutických firem, ale mají i několik besed s paní doktorkou, které je velice zajímavé. Letos, bohužel, zažil jeden účastník i těžkou hypoglykémii, kterou zdravotní dozor spolu s instruktory

profesionálně zvládl. Pro všechny účastníky byl neobyčejný zážitek. Řada i mladších dětí najednou viděla, proč se o ně všichni bojíme.

S akcí pomohli i sponzoři, bez nich by to nešlo – za každý příspěvek děkujeme. Mezi ty, kdo pomohl, patří i účastníci plesů v Písku i v Milevsku. Kdo chcete vědět víc, navštivte webové stránky: www.diacel.cz.

Zdenka Staňková, OS Diacek Písek

Otava a Diacek

Letošním cílem bylo splutí řeky Otavy. 25 členů OS Diacek Písek, sdružení rodičů dětí s diabetem a celiakií, se v pátek dopoledne sešlo v Sušici a vydalo se na cestu. První úsek končil v Horažďovicích. Sobotní dopoledne jsme se vrátili v čase – měli jsme možnost prohlédnout si Rosenauerův mlýn s výkladem o tom, jak to dřív fungovalo. Dalším cílem byly Katovice, v neděli většina skončila ve Strakoncích, jen 2 lodě pokračovaly dál až do Kestřan. Počasí super, vody bylo dost a nálada výborná. Nic nepokazily ani občasné hypoglykémie dětí, ani nechtěné koupání na jezích. Vyšlo to a už můžeme plánovat, kam na vodu příští rok.

Zdenka Staňková, OS Diacek Písek

Bicí pro Violu

Viola si zamnula prochládlé ruce a znovu se opřela zády do kolečkového křesla. Nespouštěla přitom oči z velkých žlutých vrat, na nichž bylo modrá cedule hlásala, že zde funguje základní umělecká škola, hudební oddělení. Ostrý poryv větru jí hodil pramen černých kudrnatých vlasů do obličeje a na chvíli jí zamlouval výhled. Pokusila se neposlušné vlasy spoutat šátkem, který sundala z krku, a když znovu zvedla hlavu, vrata táhle zavřela. Ve zvětšující se škvíře se objevila nejprve jedna a potom další dvě postavičky. Trojice se pomalu šourala k čekající a napjaté Viole.

„Tak co?“ nevydržela to už Viola a otázku vykřikla ještě dřív, než trio v mikínách s kapucemi došlo až k ní.

„No, učí tady na spoustu nástrojů,“ začal zvolna čahoun s přílbicí rovných blondatých vlasů.

„To vím taky, Zdeňku, ale vezmou nás?“ přerušila ho nedočkavě Viola. „Co jste zjistili, Patriku?“ obrátila se dívka na vozíku na menšího podsaditého kluka s náušnicí v levém uchu.

„To by nebyl problém, mají třídy jak na kytaru, tak na housle a bicí,“ odpověděl pořízek s rukama v kapsách. „Ale...“

„Co ale, Patriku?“ skočila mu Viola do řeči.

„Ale bicí domů prý nepůjčou,“ dořekl zkroušeně třetí z kluků, drobný rtuťovitý kudrnáč, a popošel blíž k vozíku. Vzal Violu za ruku a dodal chlácholivě: „Nechtěla bys hrát třeba na flétnu, nebo, nebo...“

„Ne, nechtěla, Vašku, bez bicích kapela být nemůže, to je jasný. A taky musíme zkoušet... Hele, neexistuje nějaká půjčovna nástrojů?“

„I kdyby, jak bychom ty bubny pořád tahali sem a tam a kde bys na to chtěla sehnat peníze?“ Patrik zamyšleně kopal do vystouplé dlažební kostky u svých nohou.

„Teď asi nic nevymyslíme...“ uzavřel debatu Vašek, opřel se do Violina vozíku a ostatní se courali za ním.

„Doprovodíte mě do Děčka? Máme dneska kolečkovou diskotéku, ale můžete se zapojit, i když na kolečkách nejste,“ převedla Viola řeč na jinou kolej.

„Já nevím, není to blbý?“ Zdeněk se v chůzi zastavil a podíval se na Violu.

„To tedy rozhodně není a můžeš se seznámit s Indym, to je tedy pan muzikant,“ uzavřela Viola a trojice přidala do kroku.

—o—o—o—

„Nikdy jsem si nepomyslel, co všechno se dá dělat na vozíku za taneční figury,“ naklonil se Patrik ke Zdeňkovi, zatímco Vašek řádl na parketu s Violou na vozíku. „Až budeme mít kapelu, tak bychom jim klidně mohli chodit hrát. Živou muziku namísto tyhle repro.“

„Nestahuj kalhoty, brod je ještě daleko,“ šalamounsky prohodil Zdeněk. „Vždyť ani nemáme nástroje. Hlavně ty zatracený bicí...“

„Promiňte, kluci, nedalo se to neslyšet. Vy sháníte nějaký nástroj?“ vmísil se mezi ně vysoký chlápek v černém roláku, oprávcí se o dvě berle. Kluci se udiveně na něj otočili, ale než stačili cokoliv říct, chlapek v černém k nim napřáhl ruku, zatímco si berlu opřel do podpaží: „Já jsem Indy a funguju tady v centru tak nějak jako vedoucí. Viola už mi o vás povídala.“

„Aha, no, sháníme,“ vzpamatoval se Patrik. „Hlavně bubny...“

„Asi bych vám mohl pomoci. Máme tady docela slušný bicí, ale i elektrický kytary, pokud byste potřebovali. Ale museli byste zkoušet tady – máme tu dost dobrou zkušebnu a pár odpolední v týdnu je volná.“

„Páni, to je něco jako zázrak. To se mi snad jen zdá...“ vydechl Zdeněk a Patrik ze všech sil přikyvoval. „Honem, Violo, Vašku, pojďte sem, máme pro vás úžasnou zprávu!“

Když jeden přes druhého tlumočili Indyho nabídku tancem zčervenale dvojici, začali všichni radostí poskakovat včetně Violy na vozíku.

„To je tedy supr, vidíš, já říkal, že se řešení najde, muzikantskej pánu nad náma drží ruku,“ vykřikoval Vašek a vyskal jako ogar při verbuňku.

„Teď už je to tedy na vás,“ usmíval se Indy. „Jenom mi řekněte, jak se budete jako kapela jmenovat?“

„No přece,“ rozhlédl se Patrik, „Děčko, jak jinak...“

Hanka Hosnedlová

Připojte se k Sereně

dokončení ze str. 1

Zamyslete se tedy i vy všichni a hledejte cesty, jak se připojit. Odměnou bude nádherný pocit v duši, že jste vykonali dobro, odměnou mohou být i nová přátelství. Proto si dobře zapamatujte kontakty, kde se dozvíte ještě mnohem víc o tom, co a jak učinit:

- Český výbor pro UNICEF Elišky Peškové 17/741, 150 21 Praha 5
- tel./fax: 257 320 244
- e-mail: unicef@unicef.cz
- www.unicef.cz
- bankovní účet 2200022/0300
- variabilní symbol Přátel dětí UNICEF je 55 k výše uvedenému účtu (lze zadat i trvalý příkaz k pravidelným měsíčním příspěvkům).

Na programy pomoci dětem přispějte i odesláním SMS ve tvaru DMS UNICEF na č. 87777. Dále zakoupením pohlednic, blahopřání a dárkových předmětů v prodejnách UNICEF (v Domě OSN, nám. Kinských 6, Pha 5;

v Nákupní galerii Atrium, Karlovo nám. 10, Pha 2; Vinohradský Pavilon, Vinohradská 50, Pha 2; IKEA Praha, Brno, Ostrava), ale i prostřednictvím internetové stránky nebo tištěného katalogu, který na požádání obdržíte.

Panenuk z projektu Adoptuj panenuku a zchrání dítě si také koupíte v daných prodejnách nebo díky internetu v části e-panenky.

Český výbor pro UNICEF naplňuje to, co má toto celosvětové hnutí ve vlnku už od počátku: pro každé potřebné dítě v rozvojových zemích zajistit zdraví, vzdělání, rovnoprávnost, chránit jeho život, sny a budoucnost.

Čerpáno z materiálů Českého výboru pro UNICEF

adresář

V dnešním adresáři se opět obracíme přímo na vás.

Chcete, abychom publikovali rozhovory, reportáže a zprávy o organizacích, které pomáhají handicapovaným, o vašich kamarádech, kteří se dovedou poprat s osudem...?

Dejte tedy o sobě vědět.

Ozvěte se nám a můžete se stát našimi dětskými redaktory.

Karolína Formánková, tř. 9. A, ZŠ a MŠ Edvarda Beneše, Písek

• soutěže • soutěže • soutěže • soutěže • soutěže • soutěže •

Aby se na vás usmál Jihočeský úsměv

Již potěšit se na vás právě nyní začíná usmívat. Jedná se vlastně o literární soutěž pro chlapce a děvčata do 15 let věku. Je součástí 3. ročníku Festivalu dětských knih a časopisů, který se koná 25. listopadu v prostorách českobudějovického Domu kultury Metropol. Zde budou vyhlášeny konečné výsledky soutěže. Stane se tak v rámci programu plného zajímavostí a překvapení, přesně ve 13 hodin v kruhovém sále v prvním patře, kde budou také vítězům předány zajímavé věcné ceny a diplomy.

Abyste se ale ocitli mezi odměněnými výherci, musíte se nejdříve do soutěže zapojit. Vyhlašuje ji Pohádkové království, jinak také pořadatel výše zmínovaného knižního festivalu, v součinnosti s krajským městem a Jihočeským klubem Obce spisovatelů. Jako námět pro svou práci si můžete zvolit zajímavé zážitky z prázdnin, ale i ze školy, z domova nebo z aktivit vašeho volného času. A je na vás, zda zvolíte formu básně, povídky, reportáže, úvahy, fejetonu nebo eseje.

A jak by měl takový soutěžní příspěvek vypadat? Především musí být čitelný, v rozsahu jedné až dvou stran rukopisu či strojopisu. A ve třech kopiích. Každá práce musí pak být označena jménem a je nutné uvést i věk, třídu a adresu školy, kterou pisatel navštěvuje. Nezapomeňte rovněž na tele-

fonní číslo a případně e-mailovou adresu!

Práci potom zašlete nebo osobně zanešt na adresu: Turistické a mapové centrum, nám. Přemysla Otakara II. č.21, České Budějovice 370 01. Aby mohla být v případě umístění zařazena bez prepisování do knižního sborníčku, který ani letos nebude chybět, doporučujeme zaslat příspěvek také na e-mailovou adresu: jihocesky-usmev@seznam.cz. Uzávěrka je již 30. října.

Vaše literární práce bude posuzovat porota složená ze členů jihočeské Obce spisovatelů a vítězné příspěvky (případně doplněné o další vybraná díla) budou zařazeny, jak bylo již řečeno, do festivalového knižního sborníčku. Ten si všichni soutěžící budou pak moci vyzvednout v Turistickém a mapovém centru v Českých Budějovicích v době od 20. ledna do 30. března 2012.

Nejúspěšnější práce budou navíc ze zdramatizované formě, o níž se postarají stejně jako v předchozích dvou letech chlapci a děvčata z Domu dětí a mládeže, předvedeny v rámci programu knižního festivalu před předáním ocenění vítězným autorům. A samozřejmě, mnohé z nich opět uveřejní noviny Robinson.

Pokud máte ještě další dotazy, odpovědi najdete na www.pohadkovekralovstvi.cz anebo na telefonním čísle 386 352 589.

Pro malé novináře i tanečníky

Dětem, mládeži, ale i dospělým je otevřeno nové volnočasové centrum v Českých Budějovicích, které zahájilo provoz v prvním zářijovém týdnu v Kanovnické ulici. Jmenuje se Próza a poezie a nabízí kurzovní vzdělávání zaměřené na literaturu a čtenářskou gramotnost, ale i třeba na mluvený projev.

Dětem pak jsou určeny kroužky – například novinářský, dramatický, ale i výchova pro sbor,

street dance, šperkařství nebo přitažlivá fantasy hra Dračí doupe.

A protože počátek tohoto centra představovala vlastně literární soutěž, nebude chybět ani v letošním roce. Téma i forma je na autorech a uzávěrka byla stanovená na 12. prosince. Tentokrát se k Jihočeskému kraji přidaly i další čtyři kraje, takže konkurence bude podstatně větší.

Bližší informace na: www.proza-poezie.cz.

Víkend v Paříži

Slavnostně už byly vyhlášeny výsledky soutěže pořádané Syndikátem jihočeských novinářů v rámci Roku Karla Havlíčka Borovského. Samozřejmě se jednalo o soutěž malých novinářů, otevřenou adeptům žurnalistiky z celého kraje. Zaštila ji krajská radní pro školství Jana Krejsová a pro vítěze byly připraveny lákavé ceny. Navíc téma Co pro mne znamená domov dávalo soutěžícím poměrně široké možnosti – ať už v psaném slově, fotografii, či videonahrávkách.

Hlavní výhru představoval víkendový pobyt pro čtyři osoby v Paříži. Tedy ne v hlavním městě Francie, ale v chatce v Campu Paris, který leží v osadě Paříž u Suchdola nad Lužnicí v blízkosti krásných pískovcových jezer. A to ještě není všechno – byly připraveny i další drobné ceny a také exkurze do redakce Českobudějovického deníku, do studia Českého rozhlasu i České televize. Aby ti, kteří po novinářském řemesle pošlávají, měli konkrétní představu, jak to v médiích vlastně chodí.

A jak soutěž vlastně dopadla? První místo obsadila Sabina Housková (14) z Hrejkovic u Milevska, na druhém postu se umístil Marek Zimmer (15) z Českých Velenic, mimo jiné také redaktor školního časopisu Maskot. Třetí až šesté místo pak patřilo Tereze Zuntichové, Zuzaně Frajtové, Elišce Kasperové a kroužku mediální výchovy pod vedením učitelky Anežky Lipplové v Českém Krumlově.

Nechcete si také trochu zasoutěžit? Protože Rok K. H. Borovského ještě neskončil, bude se naše soutěžní otázka týkat právě tohoto obdivovaného a statečného novináře:

Kolikáté výročí Havlíčkova narození a úmrtí jsme si letos připomenuli?

A pokud se vám tato otázka zdála příliš lehká, připojujeme dodatečně ještě jednu, která už bude jakousi premií pro vaše znalosti: Kolik let uplynulo od Havlíčkovy deportace do Brixenu?

Odpovědi pošlete do redakce Robinsona a na vítěze této minisoutěže čeká pěkná kniha.

- red. -

Nezapomenutelný a zcela mimořádný zážitek si z letošních prázdnin odnesl Vojta Kolařík z Křemže, patnáctiletý student českobudějovického Gymnázia Česká. Jako jeden ze tří Jihočechů se totiž zúčastnil společně s dalšími českými skauty 22. světového skautského jamboree. To se konalo od 27. července do 7. srpna ve švédském Rinkaby, kde se sešlo na 40 000 skautů z celého světa. S Vojtou, který je členem 4. křemežského skautského oddílu již devátý rok, jsme si povídali o skautingu, ale hlavně o jamboree.

Pochlubili se i bramboráky

spíš v tom, že si mnozí mysleli, že jsme pořád ještě součástí Československa. Ale například Američané se upřímně divili, že nemáme žádné moře.

Navázal jsi nějaké osobní kontakty?

Program byl uzpůsoben na vzájemné poznávání a sblížení. Proto jsme byli každý den rozděleni do skupin složených z jiných národností. Například jeden den jsme měli za úkol uvařit jídlo a pohostit anglický oddíl, zatímco druhá půlka oddílu byla na večeri u Portugalců. Takovým způsobem jsem poznal hodně kluků a děvčat z Anglie, Německa, Polska, ale i z exotického Thajska nebo amerického Las Vegas. A udržovat kontakt v dnešní době není problém – nemusí se psát pracovní dopisy, máme mail, facebooky apod. A počítám s tím, že se se svými novými přáteli setkám zase na nějaké jiné mezinárodní akci.

Zatím ale pokračuješ v činnosti ve svém oddílu...

Určitě a rád. Náš oddíl je smíšený, tedy kluci i holky, a je rozdělený na pět družin, včetně světlušek a vlčat. Každé léto vyrážíme na desetidenní tábor, pro který si vždycky připravujeme program v podobě celotáborové hry inspirované nějakou knihou nebo filmem. A protože jsem v oddíle dost dlouho, už od druhé třídy, tak od loňského školního roku vedu již svoji družinu deseti vlčat.

A plánuješ účast na příštím jamboree?

Určitě bych se rád zúčastnil, to je zážitek na celý život. Ovšem další jamboree se koná za čtyři roky v Japonsku, což bude pochopitelně dražší na náklady, ale budu se snažit do té doby nějaké peníze přivydělat. A také sehnat partu dobrých kamarádů, která by tam jela se mnou, společně vzpomínky mají přece jen větší váhu.

Text: Hanka Hosnedlová
Foto: archiv Vojty Kolaříka

Jak vypadal výběr pro účast na jamboree?

Každý kraj měl původně vytvořit jeden jam-oddíl v počtu čtyřiceti osob, samozřejmě dlouhodobých a aktivních členů ve skautu. Ale nakonec vznikly v celé České republice jen čtyři oddíly a předpokládaná kapacita pro českou delegaci se stejně nenaplnila. Jelo nás sto čtyřicet.

Jak početné byly oddíly z jiných zemí?

Všechny počty pochopitelně vyjmenovávat nemůžu, byli tam účastníci ze 166 zemí. Nejpočetnější ale byla rozhodně Anglie, kde také skauting vznikl, s počtem 4 500 kluků a děvčat. A hned za nimi pořadatelské Švédsko, zastoupené 4 070 skauty.

Můžeš něco říci o průběhu jamboree?

Tu atmosféru a pocit z toho, že jsem pohromadě s tolika mladými lidmi z celého světa, kteří mají stejné cíle jako my, asi popsat ani nedovedu. Ale v podstatě šlo o to, seznámit se s novými vrstevníky a kulturami, mnohdy hodně vzdálenými té naší. Na to byl zaměřený i každodenní program, zahrnující různé náměty – od tématu „země“ až

třeba po téma „lidé“. Každý se něco nového přiučil a něčím novým inspiroval.

A nejsilnější zážitek?

Asi bych uvedl zakončovací ceremoniál jamboree, na který přijela i švédská kapela Europe. Ovšem nezapomenutelná byla mimo jiné i čtyřhodinová večerní aktivita s názvem Dream a určitě bych mohl přidat i další zážitky.

Jak zapůsobila česká skupina na ostatní?

Pozornost budily třeba české stany na podsdádkách, ovšem my z jihu jsme měli teepee. Úspěch sklídila rovněž naše trička s potiskem, který uváděl nezvyklé hlásky, typické pro češtinu – č, ř, ž, š, í, ý atd. Velký zájem byl také o naše klasické bramboráky nebo o rockovou verzi Smetanovy Vltavy, se kterou jsme se prezentovali.

A věděli skauti z jiných zemí, kde vůbec Česká republika leží?

S tím nebyl zas tak velký problém, téměř všichni tušili, že někde ve střední Evropě. Zádrhel byl

Zoo Ohrada, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, fax: 387 965 445, e-mail: info@zoo-ohrada.cz, www.zoo-ohrada.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Na začátku si ujasněme, že vím, že nejsem zrovna pohledný. A když k tomu přidáme i moji výšku nad 150cm s rozpětím křídel přes tři metry a váhu kolem 9 kilo, tak by někdo mohl říct, že mám opravdu pecku.

A aby toho nebylo málo, rozšířím své zvláštnosti dále. Tak tedy – patřím do čeledi čápovitých, ale dokážu schovat hlavu i s krkem pod křídla spíše jako volavka. Když hledám potravu, což jsou mršiny, tak se zase chovám jako sup. Ono s tím supem mám i společnou holou hlavu a krk. Vznáším se v poměrně vysokých výškách (až 4 000 metrů) a svůj velký zobák používám k roztrhání zahrnovajícího masa (pro mě ňamka, vám by to asi moc nešmakovalo). Ale pochopitelně si dám i menší živé živočichy, jako jsou plazi, ptáci, ryby, sarančata, žáby, nebo si pochutnám i na vejcích od krokodýla (a nemusejí být smažená s cibulkou).

Po 29–31 dnech se nám vyklubají mláďata, ve čtyřech letech už jsme dospělí a průměrně se dožíváme 40 let. Jinak žijeme klasicky v hnízdech na stromě.

Mno, myslím, že jsem toho na sebe řekl už dost, tak mne prosím navštivte, poněvadž jinak jsem totiž společenský.

váš MARABU AFRICKÝ

Festivalové ozvěny

Kdo z vás v polovině září zavítal do Zoo Ohrada v Hluboké nad Vltavou, možná jste natrefili na neobvyklou akci. Někteří z vás jste pravděpodobně přijeli jen kvůli tomuto zážitku. V zoo totiž probíhalo celé dva dny, v pátek a v sobotu 16. a 17. září, promítání filmů v rámci 8. ročníku Mezinárodního filmového festivalu Voda, moře, oceány. Hlavní část projekce jste mohli vidět souběžně v kině Panorama na Hluboké, kde také proběhlo v neděli 18.9. vyhlášení a promítání vítězských snímků.

MFF Voda, moře, oceány je soutěžní festival dokumentárních filmů zabývajících se hlavně problematikou ochrany této oblasti životního prostředí i děním ve světě, odehrávajícím se kolem – ať už pod vodou, na hladině, na březích vodních toků a jezer, či v přímořských oblastech po celé planetě. Festival se po několika letech přestěhoval z Ústí nad Labem na nové místo. Do Hluboké nad Vltavou. Spojení místa konání s vodou je tedy stále patrné. Vyhlášovatelem festivalu je Nadační fond Crystal Planet a jeho prezidentem není nikdo jiný než potápěč, dobrodruh a filmař Steve Lichtag.

V soutěži bylo 29 snímků ze 14 zemí, z toho 2 od českých autorů. Navíc v Zoo Ohrada připravili slavní čeští dobrodruzi, filmaři a fotografové během projekce pro návštěvníky zajímavé přednášky a výstavu nádherných podmořských fotografií s názvem Magnificent 24.

Přestože filmové příběhy z podmořských lokací různých míst světa se smečkami žraloků bělavých, hejny kladivounů či žraloky tygřími, jejichž vrchol představoval neomezený král moří a oceánů, žralok velký bílý – lidožravý, byly opravdu strhující, hlavní cenu nakonec získal spíše poetický film Divoké Maďarsko – Země vodních zázraků. Jeho vítězství bylo nádherným vrcholem propojení festivalu s naší zoologickou zahradou, která se specializuje především na faunu Evropy a představuje návštěvníkům mnoho z mokřadních ekosystémů, které byly ve filmu vidět.

Těšte se s námi na příští ročník.

Tentokrát si představíme dalšího z velkých lidoopů, kterého mají ve velké oblibě nejen děti - ŠIMPANZE. I na něj je zaměřena kampaň Evropské asociace zoo a akvárií (EAZA), protože je nutná naše pomoc při jeho ochraně ve volné přírodě.

Učenlivý příbuzný

Šimpanz je člověku blíže příbuzný lidoop. Patří k němu dva zástupci: šimpanz učenlivý a bonobo. Šimpanz je mohutnější, kdežto bonobo útlejší a o něco málo menší. Oba druhy šimpanzů žijí v Africe a vyznačují se dlouhověkostí. Ve volné přírodě se dožívají 30 – 40 let, v péči člověka je to až mezi 50 a 60 lety. Šimpanzi se soustřeďují v tropických deštných lesích a vytvářejí početné skupiny 40 – 60 jedinců.

Jsou aktivní hlavně ve dne. Většinu času tráví sháněním potravy a krmením. Plody ovocných stromů tvoří jejich hlavní obživu. K dalším pochoutkám patří čerstvě vyrašené listy, semena, měkká kůra, míza, šfavnatá pryskyřice a květy. Šimpanzi jsou převážně vegetariáni, ale konzumují také živočichy. K lahůdkám z živočišné říše patří termiti, mravenci a housenky. Když šimpanz najde termitiště nebo mraveniště, použije klacík k jeho prozkoumání. Pokud je větvička dostatečně plná chutných soust, šimpanz ji vytáhne a hmyz slízne. Je to přiklad používání jednoduchých nástrojů. Šimpanzi jsou ale také šikovní lovci. Při lovu větších ptáků

a savců včetně malých prasat, opic nebo i antilop skupina šimpanzů účinně spolupracuje.

Na noc si každý dospělý šimpanz staví hnízdo k odpočinku. Naláme si a ohne větve s listy a splete je dohromady. Zde zůstává a spí až do rána. Samice mívá jedno mládě přibližně jednou za pět let. Březost trvá 8 měsíců a o mládě pečují 3 – 4 roky.

Šimpanzi se v mnohém podobají lidem – sta-

rají se o blízké osoby, dělí se o potravu, udržují dlouhotrvající přátelské svazky, jsou schopni se učit po celý život, umějí používat nástroje, společně řeší problémy, spolupracují při lovu.

Šimpanzi také ovládají širokou škálu výrazů, tělesných poz, gest, posunků, signálů a zvuků. Dokonce si dokážou uvědomit sami sebe. Na rozdíl od většiny ostatních zvířat se poznají v zrcadle.

Počty šimpanzů v posledních letech rychle klesají ve všech oblastech jejich přírodního výskytu. Hlavní příčinou tohoto poklesu je ničení životního prostředí kvůli těžbě dřeva a zemědělství a nezákonný lov pro maso. Dalším rizikem je možnost nákazy lidskými chorobami.

Zoo z jiné stránky

Zoologická zahrada Ohrada funguje již od svého počátku, kromě svého hlavního poslání, také jako místo, kde nachází azyl zraněná a nemocná zvířata z volné přírody jižních Čech. Od roku 1997 je zoo členem Národní sítě stanic pro handicapované živočichy koordinované ČSOP (Český svaz ochránců přírody).

Kvalifikovaný personál se zkušenostmi s péčí o volně žijící živočichy a s kvalitním veterinárním zázemím zajišťuje odbornou první pomoc i další péči o nalezená zraněná či jinak handicapovaná zvířata.

V souvislosti s rozvojem zoo byl v září 2006 otevřen areál Centra ochrany fauny v Rozové u Temelína, kam byla záchraná stanice přestěhována.

Centrum bylo vybudováno za podpory Jihočeského kraje. Přijem handicapovaných zvířat zajišťuje nadále také pracoviště v Zoo Ohrada v Hluboké nad Vltavou. Naším cílem je jejich úplné vyléčení a návrat zpět do volné přírody.

V případě nálezu zraněného nebo jinak handicapovaných zvířat kontaktujte záchranou stanici.

JAK POSTUPOVAT?

V případě nálezu zraněného nebo nemocného

zvířete volně žijícího v naší přírodě, kontaktujte pracovníky záchrané stanice.

Konzultujte s nimi možnost jeho odchycení a dopravu k ošetření.

Menší zvířata se můžete pokusit odchytit sami. Pozor, i menší zvířata vás mohou kousnout nebo poškrábat.

Agresivní a větší zvířata ponechte na místě a informujte pracovníka stanice přesně o místě nálezů nebo vyčkejte jeho příjezdu.

Při odchytu používejte ochranné pomůcky. Dodržujte hygienu, nemocné zvíře izolujte od vlastních zvířat a dětí, po kontaktu se zvířetem si vždy umyjte ruce.

Mláďata savců se nesnažte nakrmit kravským mlékem, zhoršujete tím jejich stav!

Nešetným nebo zbytečným zásahem můžete zvířatům velmi ublížit.

Neponechávejte si zvířata doma, porušujete tím zákony.

Prosíme, s nalezenými domácími kočkami a psy se na záchranou stanici neobracejte, mají své útluky.

Pozor mláďata! Ne všechna zvířata vaši pomoc opravdu potřebují. Často se do záchraných stanic zbytečně dostávají mláďata.

??? ZOO KVÍZ ???

Zvířecí hádanky

Autor: Václav Fischer

Co se vleče,
neuteče,
říká si
a dál se vleče
v obrněném krunyři
jako rytíř v pancíři.

Nosí kabát chlupatý,
tančí po dvou jako ty,
hlavou do stran kymácí,
nepokazí legraci.

Ve dne v noci cvičí
na palmové tyči,
s každým se hned pohádá,
veletoče ovládá.

Skáče líp než malá blecha,
polapit se nechce nechat,
přeskočí i starou kašnu,
na břišku má tajnou brašnu.

Řešení: želva | opice | medvěd | klokan

NOVINKY VE ZKRATCE

Že zvířecí obyvatelé zoo vůbec nezaháleli, je patrné z toho, jaká pěkná řádka mláďat u nás od května přibyla. Tak jen namátkou – oslí holčička Julinka, 2 srnečci, 4 rosely Pennantovy, poník Radegast, 4 králíci divocí, sovice sněžní, čáp černý, 2 kofata koček divokých, 7 uvozek obojkových...

V červenci se narodila také 4 mláďata nosálů červených, která se rozpuště prohání po stromě ve výběhu v jihoamerické expozici Koati. Když se k nim přidají i rodiče, nevíte ani, kam dřív koukat.

Do expozice Malé Afriky zavítali noví obyvatelé, kteří k nám doputovali ze Zoo ve Dvoře Králové nad Labem. Jde o dvojici kladivoušů afrických, kteří si hnízdo budují z větví, bahna a trávy – je to největší zastřešené hnízdo v ptačí říši, jeho průměr je až 2m. Dalším nováčkem je samec afrického čápa marabu. S ostatními členy svého druhu si moc nerozumí, proto u nás bude na samotce. Obvykle bývají ale tito čápi společnější, hnízdí totiž v koloniích.

Díky polské zoo ve Wroclawi a v Lodži ožil na konci srpna výběh krokodýlů nilských. Skoro 3m dlouhá krokodýlí samice a o něco menší samec si ale napoprvé do oka nepadli. Samička ho trochu obtěžovala, chtěla si hrát a to se mladšímu spolubydlicím nelíbilo. Proto se vydal z vnitřní ubikace do venkovního výběhu, kde se celé dny rozvaloval na pláži. Až chladnější noční teploty a celodenní déšť ho zahnal zpět do tepla krokodýlího pavilonu a náručí své zubaté družky.

V září se rozrostla také naše rodinka surikat. Ve výběhu můžete vidět 2 hravá surikatí miminka, jak spolu dovádí a pomalu se učí od ostatních, třeba jak hlídkovat nebo správně hrabat. Pozadu nezůstal ani párek lam, který přivedl na svět malou lamí slečnu, ta jakoby rodičům z oka vypadla.

A protože podzim už fuká na dveře, sluníčka i tepla ubývá, do zimoviště se přestěhovaly želvy zelenavé a brzy to čeká i ty nádherné, naše hady a některé bahňáky – tenkozobce a vodouše.

ŠKOLNÍ VÝPRAVY DO ZOO

Zoo má jedinečnou možnost poskytnout dětem přímý kontakt se živými zvířaty. Rozhodli jsme se toho využít a připravili pro žáky a studenty vzdělávací programy pro školy.

Nebojte se hadů

Děti i dospělí mohou vyslechnout mnoho zajímavostí ze života hadů i jiných plazů. Zjistí, že had opravdu není slizký a nemůže uštknout jazykem. Vše si ověří při blízkém setkání s živými zvířaty.

Program je vhodný pro ZŠ i SŠ.

Bližší informace naleznete na internetových stránkách www.zoo-ohrada.cz nebo telefonicky kontaktujte naše vzdělávací oddělení 387 00 22 12.

KALENDÁŘ AKCÍ

5. 11. sobota
Strašidelná zoo

4. 12. neděle
Putování za Mikulášem

17. 12. sobota
Koledování u jesliček

24. 12. sobota
Vánoce v zoo

Toto je předpokládaný plán akcí pro rok 2011. Případné změny budou včas uveřejněny na našich internetových stránkách www.zoo-ohrada.cz